

PROJECTE FINAL DE CURS

"PENSAR, PARLAR, LLEGIR, CREAR, ... CRÉIXER!"

L'adreça del meu bloc, on podreu trobar les diferents activitats referenciades en aquest projecte, és <http://blocs.xtec.cat/ganesdecreixer>

El fil conductor d'aquest projecte parteix de la necessitat de treballar l'expressió, tan oral com escrita, amb els nens i les nenes. Aconseguir una bona capacitat de comunicació dels nostres alumnes és un procés llarg que s'inicia a l'Educació Infantil; i dominar la llengua els suposarà entendre el món que els envolta.

Per tant, el tema curricular que es treballarà al llarg del projecte serà *el llenguatge verbal*.

Òbviament, emmarcarem aquest tema dins de l'àrea de Comunicació i Llenguatges però, donat que els aprenentatges a l'Educació Infantil són globalitzats, totes les àrees quedaran interrelacionades dins de les diferents activitats que hi treballarem.

Així doncs, trobarem les tres àrees: *Comunicació i Llenguatges*,
Descoberta de l'entorn,
Descoberta d'un mateix i dels altres.

Nivell: Aquesta programació està pensada per a ser adreçada a nens i nenes del *3r. curs d'Educació Infantil (P5)*.

Objectius:

1. Participar en situacions habituals de comunicació, com ara converses, contextos de joc i activitats de la vida quotidiana.
2. Comprendre el llenguatge no verbal com a expressió de les emocions.
3. Escoltar i comprendre narracions, contes, cançons, llegendes, poesies, endevinalles i dites, tradicionals i contemporànies, com a font de plaer i d'aprenentatge.
4. Explorar diferents instruments: llapis, retoladors, pinzells, ratolí i teclat d'ordinador, per produir missatges escrits o gràfics.
5. Explorar materials de l'entorn, com etiquetes, cartells, llibres i revistes, en suport de paper o digital, que contenen text escrit.
6. Utilitzar la llengua cada vegada de manera més acurada: pronunciació clara, estructura gramatical correcta, lèxic precís i variat, entonació i to de veu apropiats.

7. Utilitzar instruments tecnològics (TIC) i del llenguatge audiovisual com a mitjà de comunicació, per enregistrar, escoltar i parlar.
8. Descobrir i conèixer les relacions entre el text oral i l'escrit.
9. Reconèixer i identificar lletres i paraules significatives i usuals.
10. Mostrar iniciativa i interès per produir textos escrits en contextos significatius amb diferents funcions i amb aproximació progressiva a l'escriptura convencional.
11. Crear de manera individual i/o col·lectiva diferents tipus de textos, com són ara contes, relats, rodolins i endevinalles, gaudint del plaer de la creació de móns imaginaris a través de les paraules i les imatges.
12. Valorar i respectar les produccions orals, gràfiques i escrites pròpies i dels companys.

Activitats i recursos TIC:

1. Elaborar una història a partir d'unes imatges → Treballem l'expressió oral i escrita dels nens mitjançant unes imatges que els oferim.
Hem organitzat l'activitat en dues sessions, per poder treballar amb mig grup cada sessió.
Després de veure les imatges, entre tots els nens i nens, han decidit quin és l'ordre lògic que han de seguir i han elaborat una història, primer oralment i després escrita, d'allò que estàvem veient.
Finalment, hem imprès les diferents històries que han anat inventant.
Per portar a terme l'activitat hem connectat a la [pissarra digital](#) la pàgina d'Educació Infantil de l'Edu365.cat i hem entrat, a l'apartat de Llegir i escriure, a Petites Històries:
http://apliedu.xtec.cat/petites_histories/?lang=ca
Trobareu l'enllaç al bloc a Llengua.
Justificació: Vaig escollir aquesta activitat perquè ens permetia treballar, a més de l'expressió oral i el llenguatge escrit, d'altres aspectes, com la seqüenciació temporal, la lògica, la creació i la imaginació.
A nivell de llenguatge verbal em va semblar interessant, perquè deixa expressar lliurement als nens allò que a ells els sembla que deu passar a les imatges. Es poden fer diferents interpretacions i totes poden ser vàlides. A més, els ha permès aprendre a estructurar millor les seves explicacions de fets.

2. Crear un conte → Creació d'un conte amb la col·laboració de tots els nens i les nenes de la classe. Treballarem amb el grup sencer.

El procés de creació del conte té varies fases:

- elaboració d'una llista amb possibles personatges i posterior tria de dos personatges mitjançant una votació.
- elecció del lloc on es desenvoluparà l'acció del nostre conte.
- desenvolupament del conte: cada nen va fent aportacions a la narració del conte fins que arriben a finalitzar la història.
- realització dels dibuixos per a compondre les il·lustracions.
- escriptura d'una frase del conte, de manera individual.
- muntatge de les il·lustracions del conte amb el programa **Photoshop**.
- gravació del conte, per part dels alumnes amb el programa **Audacity**. Després es va afegir la música de fons i alguns efectes especials.
- finalment, el muntatge del conte amb el programa **Movie Maker**.

El resultat final del conte el podeu veure al meu bloc:

<http://blocs.xtec.cat/ganesdecreixer>

Justificació: Em va semblar que aquesta activitat era anar un pas més enllà de l'activitat anterior. Després de veure com els agrada inventar històries, calia aprofitar-ho.

Tots els nens i les nenes es van implicar amb molta il·lusió i tothom va poder realitzar la seva aportació al procés de creació.

És una activitat que els ha aportat:

- recursos i estructures lingüístiques alhora d'explicar oralment les seves pròpies vivències, i
- una motivació per escriure de manera espontània i inventar les seves pròpies històries fantàstiques.
- un aprenentatge del que és el treball en grup, ja que calia que tothom estès d'acord en com s'anava desenvolupant el conte i que veiessin que la seva col·laboració era important per al resultat final.

3. Elaborar un llibre de rodolins → A partir dels noms propis dels nens i les nenes de la classe, elaboració d'un recull de rodolins creats per ells mateixos.

Previ a l'elaboració dels seus rodolins, va haver tot un treball de llengua, de varies sessions, basat en buscar parelles de paraules que acabaven de la mateixa manera i provar de construir una frase amb sentit..

Vam organitzar l'activitat en dues sessions, per poder treballar amb mig grup cada sessió.

Després, es va anar fent el rodolí de cada nen, en grups petits, amb la col·laboració de tots els membres del grup.

Finalment, cada nen va realitzar un dibuix al·lusiú al seu rodolí i vam **escanejar** els dibuixos per tal de poder-los "enganxar" al nostre llibre.

El llibre de rodolins està penjat a la Prestatgeria digital (àrea de proves) i trobareu l'enllaç al meu bloc a Llengua.

Justificació: Amb aquesta activitat he volgut que els nens veiessin l'aspecte lúdic que també pot tenir la llengua, és a dir, que amb les paraules també és pot jugar.

Crec que ha estat una activitat profitosa perquè els obliga a pensar i a buscar entre el seu vocabulari aquelles paraules que necessiten, però també els serveix per ampliar-ho i/o aprendre significats nous de paraules que ja coneixien.

4. Realitzar l'exposició d'un tema → Dins del projecte "Els oficis" que estem treballant aquest 2n trimestre, va sorgir la idea que cada nen portés informació (fotografies, material, un text, ...) a l'aula sobre un ofici que li despertés curiositat. Els nens van treballar la informació a casa, amb els pares; i després, cadascú d'ells va fer una petita exposició a l'aula d'allò que li havia resultat més interessant. Les exposicions les vam gravar amb la **càmera digital** i vam fer servir el **micròfon** per amplificar la veu i que se sentís millor la gravació. El muntatge de les imatges es va fer amb el **Movie Maker**. Es van fer quatre vídeos, amb cinc nens a cadascú d'ells, per a que el vídeo final no fos massa llarg. Al bloc podeu veure una mostra de les gravacions. Justificació: És una activitat pensada per a que els nens perdin la seva timidesa a l'hora de parlar davant dels altres, alhora que milloren la seva expressió oral per tal que els companys puguin entendre allò que ells estan explicant. Requereix que l'estructura de la frase sigui, més o menys senzilla però, clara i entenedora. També ens ha servit per a treballar el sentit de la responsabilitat i la importància de l'aportació individual per a aconseguir un resultat conjunt, que ha estat "La "pel·li" dels oficis". Aquest tipus d'activitat promou l'aprenentatge significatiu.

5. Endevinalles → Treballar l'expressió oral mitjançant les endevinalles de la web:

<http://www.edu365.cat/infantil/endevinalles/portada.htm>

(trobareu l'enllaç al bloc)

Posem a la *pissarra digital* la pàgina web, per tal de poder treballar tots plegats.

Hem organitzat l'activitat en dues sessions, per poder treballar amb mig grup cada sessió; així ens assegurem de que tots els nens hi participen.

Primer, llegim l'endevinalla, en lletra de pal, entre quatre nens, cada nen una frase, i mirem de comprendre el significat. Si hi ha paraules "difícils" mirem que volen dir clicant a l'icona de l'interrogant.

Després, clicant a l'icona de l'altaveu, escoltem l'endevinalla tota sencera per fer la comprovació. Finalment, els nens fan diferents hipòtesis de què pot ser, fins que algú l'endevina.

En alguna de les sessions, els nens han triat una de les endevinalles i l'han memoritzat per a explicar-se-la als pares.

Justificació: M'ha semblant adient escollir aquesta activitat per treballar una altra tipologia de text, com són les endevinalles.

A més, l'activitat:

- introdueix nou vocabulari i elements de tradició oral (metàfores, sinònims, frases fetes, ...).
- estimula l'atenció, la memòria, el raonament lògic i la formulació d'hipòtesis.
- potencia la lectura i l'escriptura.
- motiva l'ús de les TIC.

6. Mots encreuats → Treballar la confecció de paraules a través del joc "Mosaic de lletres" de la web:

<http://www.edu365.cat/infantil/explora/mots.htm>

Posem a la *pissarra digital* la pàgina web, per tal de poder treballar tots plegats.

L'activitat s'ha realitzat en dos sessions, amb mig grup a cada sessió, ja que facilita la participació de tots els nens i nenes.

La mestra inicia el joc confegint una primera paraula; a partir d'aquí, cada nen, d'un en un, surt per tal d'afegir una paraula més a partir d'una de les lletres que ja hi ha al joc.

Justificació: He escollit aquesta activitat perquè, mitjançant un joc que resulta molt atractiu per als alumnes:

- es motiven per pensar paraules,
- pensen com s'han d'escriure aquestes paraules.

- els ajuda a reconèixer i identificar lletres i paraules.
- al tractar-se d'un joc col·lectiu, els nens s'ajuden i s'autocorregen entre ells.

7. Jocs amb les dites dels mesos de l'any → Comprendre i memoritzar dites dels mesos de l'any i d'algunes festes populars, mitjançant puzles, memòria i jocs de relacionar.

Els nens surten a la pissarra, d'un en un o per parelles, per realitzar l'activitat. Connectarem a la pissarra digital un joc Clic, que trobarem a la pàgina web: <http://clic.xtec.cat/db/jclicApplet.jsp?project=http://clic.xtec.cat/projects/mesos/jclic/mesos.jclic.zip&lang=ca&title=Dites+dels+mesos+de+l'any>

El trobareu enllaçat al meu bloc a Llengua.

És una activitat que hem realitzat a diverses sessions, en algunes d'elles els nens s'han agrupat per parelles o de tres en tres per resoldre les activitats i a d'altres hem treballat amb mig grup.

Aquesta activitat l'emmarquem, a més, dins del projecte interdisciplinari que treballem aquest any a l'escola "El pas del temps".

Justificació: Vaig triar aquesta activitat perquè em permetia treballar amb els nens diferents aspectes:

- la lectura de paraules significatives i frases senzilles,
- el pas de les estacions i els mesos de l'any,
- l'atenció, la memòria, l'orientació espacial i la formulació d'hipòtesis.
- estimula l'ús de les TIC.

8. Emocions i sentiments → Expressar verbalment, oral i escrit, sentiments i/o emocions. Utilitzarem com a recurs un joc Clic, a la pissarra digital, que trobarem a la pàgina web:

<http://clic.xtec.cat/db/jclicApplet.jsp?project=http://clic.xtec.cat/projects/emocions/jclic/emocions.jclic.zip&lang=ca&title=Emocions+i+sentiments>

El trobareu enllaçat al meu bloc a Llengua.

Els nens expressen les diferents emocions o sentiments que els provoquen les imatges o músiques que van apareixent al joc.

Troblem diferents jocs, com: puzles, relació imatge/paraula o música, expressió de sentiments després de veure una imatge o sentir una música, memòria i escriptura de paraules significatives relacionades amb emocions i sentiments.

Els nens van sortint a la pissarra, d'un en un, per realitzar l'activitat,

i en el cas de les activitats d'expressió oral s'estableix una conversa amb el grup.

Justificació: El propòsit d'aquesta activitat és que serveixi com a excusa als nens per a expressar verbalment les seves emocions i sentiments. Ha de servir per millorar la seva expressió oral i poder explicar de manera entenedora el que pensen o senten; qüestions que no sempre els resulten fàcils d'explicar perquè sovint els resulten sentiments estranys.

Aquesta activitat els ajuda a reconèixer i poder "etiquetar" alguns dels seus sentiments i emocions.

Tots els aspectes, que he anat enumerant, que justifiquen el perquè he triat aquestes activitats i no unes altres, segurament els podríem fer servir per justificar d'altres activitats que també potencien el treball del llenguatge verbal. Però, penso que, en una societat com l'actual, en la que els nens creixen envoltats de "maquinetes" i pantalles, el recurs de l'ordinador i la pissarra digital ens ha de servir com a reclam de la seva atenció; potser d'aquesta manera farem que s'adonin que l'ordinador els pot servir, no només com un joc sinó com a font d'aprenentatge i d'informació.

Altres recursos o activitats no Tic:

A part d'aquestes activitats citades a l'apartat anterior, a l'aula es realitzem diàriament moltes altres activitats amb l'objectiu d'avançar en la millora de la capacitat d'aprendre a pensar i comunicar (competència comunicativa) dels nostres alumnes.

M'agradaria destacar algun exemple:

- **ELS LLIBRES TEMÀTICS DE LECTURA.**

Són llibres d'imatges construïts per la mestra i/o pels alumnes, que tracten d'un tema determinat: la tardor, el Nadal, el Carnaval, Sant Jordi, els animals salvatges, ... en els que el peu de foto és una frase pensada i escrita pels nens. Quan el llibre està acabat passa a formar part de la biblioteca de l'aula i sempre està al seu abast per poder llegir-ho.

- **EL TALLER DE RECEPTES DE CUINA.**

Un dels tallers que es realitzen a Educació Infantil és el de cuina. L'activitat d'expressió escrita va precedida d'una altra sessió, en la qual s'ha elaborat la recepta. A l'inici de la sessió es recorda quins ingredients hi vam posar i com es va fer la recepta, i els escrivim a la

pissarra. A continuació, es presenta el full amb l'estructura que ha de tenir la recepta i els nens ompliran els espais en blanc amb els ingredients utilitzats, amb escriptura natural. Després, enganxen els passos dels que consta la recepta. Prèviament, la mestra i els nens fan la lectura dels passos del procés d'elaboració.

- **EL DIARI DEL FOLLET DE LA CLASSE.**

A l'escola, cadascuna de les aules d'Educació Infantil té com a mascota un follet. El nostre, a P5, és en Genís.

El diari d'en Genís és un quadern on els nens i les nenes expliquen les seves vivències i aventures amb el follet. Cada divendres, un nen o nena de la classe s'emporta al Genís a passar el cap de setmana a casa seva. Caldrà que el cuidi molt i que expliqui per escrit a la llibreta, i amb fotos i/o dibuixos el que han fet junts durant aquells dies.

Després, el dilluns haurà d'explicar-nos a tots què han fet durant el cap de setmana, què és el que més li ha agradat de tenir al Genís, el que menys, ... I ens ensenyarà el treball que ha fet al quadern.

Metodologia:

La realització de les diferents activitats d'aquesta programació es duran a terme a l'aula de P5 d'educació infantil.

El grup d'alumnes és un grup heterogeni, format per 20 nens i nenes, dels quals 4 són marroquins i 3 sud-americans. D'aquests 20 nens, només 7 tenen el català com a llengua materna; la resta de nens tenen d'altres llengües (castellà, àrab o bereber) com a llengua materna i només fan servir el català a l'escola. És per aquest motiu que el treball del llenguatge verbal, l'afermament d'una bona expressió oral i escrita en llengua catalana, assoleix una major importància, i cal buscar estratègies i recursos que resultin prou motivadors per als nens.

Realitzarem agrupacions per parelles, en grup reduït (10 nens) o amb el grup sencer, segons l'activitat. Però, la majoria de les activitats estan pensades per a ser treballades en grup reduït, ja que aquesta mena d'agrupació ens permet que tots els alumnes puguin intervenir i ser escoltats, i ningú s'imposi per sobre dels altres (com passa de vegades en el treball per parelles).

Les activitats a realitzar són les anomenades a l'apartat anterior i ens ajudaran a aconseguir els objectius que ens hem proposat.

El paper de la mestra durant el desenvolupament de les activitats és el d'orientar i donar seguretat als nens, reforçar el coneixement dels diferents continguts i, sobretot, provocar la verbalització de les diferents accions, opinions i/o sentiments que van sorgint.

Atenció a la diversitat:

Cal partir de que cada nen és diferent a la resta, per això és important respectar el ritme de treball de cada nen, el seu "tempo".

Però, en tot moment que sigui possible, cal realitzar una atenció més individualitzada a aquells nens i nenes que necessiten un major recolzament a l'hora de treballar. Per aquest motiu, el treball en grup reduït resulta força adequat, ja que amb la meitat de nens és més fàcil atendre les diferents necessitats de cada nen.

Les activitats presentades admeten un diferent grau de complexitat per a que tots els nens i les nenes puguin intervenir i fer aportacions. D'aquesta manera tothom es pot beneficiar dels coneixements dels altres, sense sentir-se aclaparat o avorrit per l'excés o la manca de dificultat de la feina a fer.

L'objectiu és que tots els nens reforcin la seva responsabilitat i respecte envers els altres, a més del seu aprenentatge en el treball en grup.

L'avaluació:

Avaluarem tres aspectes importants de tot el procés:

- el progrés que fa cada nen, partint dels coneixements previs que cadascú tingui, i la consecució dels objectius plantejats.
- el paper de la mestra que ha intervingut en el desenvolupament d'aquesta programació.
- la programació en sí mateixa, per veure si els objectius, les activitats o la metodologia plantejats han estat els adequats.

Per tal d'avaluar als nens, s'han establert uns criteris d'avaluació que hauran d'evidenciar el progrés esperat dels alumnes.

Aquests criteris es basen en els objectius plantejats per a la programació:

1. Participa en les converses i respecta les normes d'intervenció.
2. Utilitza el llenguatge no verbal en l'expressió d'emocions.
3. Coneix les relacions entre el text oral i l'escrit.
4. Reconeix materials de l'entorn que contenen text escrit.
5. Reconeix i identifica lletres i paraules significatives.
6. Escolta i compren narracions, contes, cançons, llegendes, poesies, endevinalles, dites, ...
7. Produeix missatges, escrits i gràfics, amb diferents instruments: llapis, retoladors, pinzells, ratolí i teclat d'ordinador.
8. Progressa en l'ús de la llengua, cada vegada més acurat.
9. Utilitza instruments TIC i del llenguatge audiovisual, com a mitjà de comunicació, per enregistrar, escoltar i parlar.

10. Mostra iniciativa per produir textos escrits en contextos significatius.
11. Participa en l'elaboració de diferents tipus de textos (contes, relats, rodolins i endevinalles).
12. Respecta les produccions orals, gràfiques i escrites pròpies i dels altres companys.